

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 4 frt. | Félévre . . . 2 frt.

Az „Erdélyi Gazda“ előfizetőinek a „Méhészeti Közlöny“ is megküldetik ingyen.

Az erdélyi gazdasági egyesület tagjai a „Méhészeti Közlöny“-nyel együtt ingyen kapják.

Az erdélyrészi méhészeget tagjal egész évre 3 frt, félévre 1 frt 50 krral fizethetnek elő.

Külön a „Méhészeti Közlöny“-re előfizetni nem lehet.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

KOLOZSVÁRT, BELKÖZÉP-UTCZA 11. SZÁM.

Ide intézendők ugy a lap szellemi részét illető közlemények és hirdetések, valamint az előfizetések és hirdetési pénzek is.

Hirdetések és melléletek a legolcsóbb árak mellett vétetnek fel.

Kéziratok nem adatnak vissza.

TARTALOM.

A talaj kimerüléséről. —é—től.

Az istálló trágya kezeléséről II. Ásványi Lajostól

A csalamádé bevermelése. I. Cserháti Sándortól.

A növekvő szőlőfürtök és zsendülő gyümölcsfák egyszerű és olcsó kezelése A fák sebeinek enyhítése. Szász Lajostól.

Egyleti élet.

Az erd. gazd. egyesület igazgató-választmányának ülése.

Szakirodalom.

„A csalamádé termesztése, bevermelése és etetése.“

Vegyes közlemények.

Felhívás. Eladó állatok. „Biztosított“ főherceg. Keresztődik-e a dinnye uborkával, tökkel? Hus és víz eltartása.

Piaczi értesítő.

Nyiltér.

A talaj kimerüléséről.

A tapasztalat régen észleli már, hogy a termőföld bizonyos körülmények közt, nevezetesen folytonos magtermelés mellett, kivált ha a vetésváltás okszerűségét s a rendszeres trágyázást mellőzzük — terméseiben alább hagy, sőt ha e gazdálkodást tovább özzük s a mellett még a talajt is rosszul, hanyagul míveljük — a talaj ki is merül tápanyagok dolgában, vagyis bizonyos igényesebb növényeket, melyeket eddig jól termett, meg nem terem, legalább nem oly mennyiségben, hogy *hasznot* is nyújtson.

A talaj kimerülése azonban mindig viszonylagosan értelmezendő. Vagyis, ha pl. gabona-növényeket már kielégítőleg meg nem terem, abból még nem következik, hogy egyebet haszonnal produkálni képes ne volna. Megterem ott más fajta növény, ha egyéb nem, takarmányféle, mely nem huzza ugy a föld termőerejét, kevesebb ásványi tápanyagra lévén szüksége, minthogy magot ezek rendszeresen hoznak. A magtermelés kiván pedig tudvalevőleg legtöbb anyagot a földből. Egy főképp állattenyésztésre alapított gazdaság mindig biztosabb jövőnek néz eléje — a termőerő fenntartása tekintetében és pedig nemcsak azért, mert trágyakészlete nagyobb, de azért is, mert kimélő gazdálkodást folytat.

Már régen ismert tény az, hogy némely (évelő) takarmánynövények javítják is a földet, t. i. gazdag gyökérzetükkel lazítják, korhanyával, légenyvel szaporítják, beárnyékolásukkal pedig a talaj elmállását nagyon elősegítik s kedvező nyirkossági fokban megtartják (herófélek).

Régóta kutatják a tudomány művelői a talaj kimerülésének (elszegényedésének) okát.

Egyik egyben, más másban véli megtalálni. Így jött felszínre a humusz-, légeny- és ásványi theoria. Ma a nézetek abban megegyeznek, hogy mindháromra szüksége van a növényvilágnak.

Ugyanis, televény nélkül sovány a föld. Sovány földön pedig nem fizeti ki magát a termelés. Ásványi anyag nélkül meg silány lesz a magtermelés. A televény neveli a termést, az ásványi anyagok jelenlététől, oldékonyságától meg függ a minőség. Egyik a másikat nem nélkülözheti. Egyik oly fontos, mint a másik. Ezért nem nélkülözhető soha az istállótrágya-termelés s ezért tulajdonitanak nagy becsét az értékes műtrágyáknak.

Persze a talajkimerülés csak lassan s hosszú idők után következik be.

Ott, hol termékenyebb volt a föld már eredeténél fogva, hol a népesség kisebb, hol a vetésváltást behozták, hol a talaj jobb mivélésére több sulyt fektettek, jobb eszközökkel dolgoztak: ott lassan közeledik e veszély.

Sőt a gyakorlat és tudomány fegyverével gátat is vethetünk elébe, sőt emelhetjük a nyers termelést — csak fokozni kell a gazdasági intelligenciát.

Ne becsüljük túl a földben a természet erejét s annak tevékenységét a mi szorgalmunkkal hatványozzuk!

Hazánkban a föld ma is többet terem már néhol, mint eddig termett; hol t. i. jó kezekben van az.

Mostoha kezekben elférgesedik a gyümölcsfa és keveset terem. Nemes gyümölcsök és kivitel csak szorgalmas és értelmes népek lakhelyein lelhető fel.

A gazda jobb helyre nem teheti megtakarított pénzét, mint ha azt a földjébe fekteti. Ott biztosabb kamatot hajt, mint egy takaréktárban.

De hátra van még hogy szóljak a légeny és ásványi elméletről.

Hazánkban, hol még sok szántóföld nem századok óta áll eke alatt, hol a legkedvezőbb helyzeteket kivéve, a vetésváltást a gazdák rendszeresen betartják: az ásványi trágyázásnak fontossága, sikere, mérve nem oly szembevetendő, mint talán egyebütt.

Nálunk sokkal nagyobb mérvben játszik szerepet a légeny- vagy ganajtrágyázás fontossága; lépést tartva, vagyis nem mellőzve a televény szaporítását sem a földben.

Erről meggyőződhetik ki-ki s mindennap.

A földben van még olég ásványos anyag — nem akarok azért ellentmondani a földmi-

velési vegytannak, hogy t. i. némely ásványi anyag aránylag csekély mennyiségben található csak fel, pl. a vilsav (phosphorsav) s így inkább csak azoknak feloldását kell elősegítenünk első sorban a trágyázás által s az annyira szükséges *légenyt* (nitrogen) s televényt szaporítanunk.

A növények *nevekedését* ugyanis főképp a nitrogen eszközi (a talajnedvességen kívül). A talaj nyirkossága meg szorosan összefügg a talaj televénytartalmával — eltekintve most itt a csapadék évi mennyiségétől s a talaj fekvésétől.

A ganajban pedig sok légeny van. Ezért vásárolják előszeretettel a külföldi gazdák a chilisalétromsót s a guanotrágyákat is. Hogy az istállótrágya légenyben gazdag — azt csatláhatatlanul mutatja a buja növekedés utána. Sőt ezt még fokozni is lehet benne, olcsó módon — gipszszel.

Légeny nélkül, csupán ásványi trágyával nem megyünk ennyire. Nem érzük ugy el czélunkat. Ezért nem akarom azt mondani, hogy istállótrágyánkat ne javítsuk a jobb kezeléssel, hulladékok ráhordásával. Sőt magam is vallom, hogy itt volna már az ideje, ha egyik-másik jobban berendezett, nagyobb gazdaság *csont-örlőmalmot* szerezne be s jó példával előmenve, csontokat vásárolna, azt megörölné, hogy ekkép a legolcsóbb módon jusson a légeny mellett a legértékesebb ásványi trágyához.

Hiszem, hogy a magyar gazda így gondolkodik: Anglius, vegyél te csak trágyasókat, és megmaradok a ganajtrágyázás mellett, van abban *minden*, a mi csak kell az én földemnek; csak az az egy hiba gazdatárs, hogy ebből sok kárba vesz, míg földedre kihordod!

—é—

Az istálló trágya kezeléséről.

II.

Medencze-rendszerének nevezzük ellenben azt a trágya-telepet, mely a pusztta földre bizonyos teknőszerű mélyedéssel úgy van építve, hogy széle és közepe között 40—50 cm. esés van.

Alakjára nézve különböző lehet, de mindig úgy van építve, hogy a vizmosások ellen egy külső körtöltés védelmezi, belső széleit pedig egy keskeny csatorna keríti, hogy a trágyából kiszivárgó levét a trágyalé-tartó kútba visszavezesse.

Nagyobb trágya-telepeket igen czélszerűen lehet kisebb különálló telepekből összeállítani, mint ezt a 33-ik ábrán láthatjuk.

Az itt elhelyezett *a, b, c, d* trágya-telepek úgy vannak építve, hogy a közepén levő *e* trágyalé-tartóba vezetik a trágyalevet, a mi részint az alapzatnak adott *f*-el jelzett esése, részint a körülötte épített *g* csatorna segítségével történik. A trágyalevet *h* alkalmazott fecskendő-szivattyúval, vagy a 34-ik ábrán bemutatott közönséges deszkából készült szivattyúval kezeljük. Ezen utóbbi esetben azonban a trágyalevet könnyen áthelyezhető, kifurdalt oldalú csatornák segítségével fogjuk telepünkön szétosztani.

Az istállóban termelt trágyát *i* kézi vasúton szállítjuk telepünkre, a szolgaszemélyzet árnyékszékekét pedig *m*-el jelzett helyre építjük. ⁸

Végre pedig egész telepünket a vizmosások ellen *k* körtöltéssel, az uralkodó szelek ellen pedig *l* élőkerítéssel védelmezzük.

Ezen medence-rendszerű trágya-telepek azért válnak be nagyon gyakoriakká, mert olcsók, könnyen kezelhetők és mindenütt hozzáférhetőek.

A trágya-telep építésnél egyébként a fent említettek kivül mindig ügyelettel legyünk arra nézve, hogy az istállóban termelt híg ürüléket csak olyan berendezés mellett (sifonnal) vezessük be egyenesen a trágyalé-tartó kútba, a melyen az ott fejlődő ártalmas gázok az istállóba vissza nem mehetnek, mert különben az istállók levegője bármely szellőztető készülék dacára is mindig büzhödt és egészségtelen leend.

A fentiek szerint berendezett telepen a trágya további kezelése úgy történik, hogy az istállóban begipszezett, frissen termelt trágyát — gazdálkodási viszonyaink szerint, a mint t. i. legelőre járnak, istállózva vagy hizlalva lesznek állataink — naponta egyszer vagy többször kihordatjuk, szétterítjük és hetenként többszörösen trágyaléval megöntöztetjük. ⁹

Ásványi Lajos.

⁷) Ezen szivattyút melegen ajánlhatjuk, olcsósága (10 frt) tartós volta és nagy munkaképességénél fogva. Ha 2 ölnél hosszabbra kell készíttetni, akkor a közönséges húzókatához hasonló húzó készülékkel kell ellátni. A kut belső világossága 8—10 □ cm lehet. A szelepek közönséges pléhből és hőrből készülnek. A csövet képező deszkalapokat erős srókok tartják össze. Tartóságát kátrányozás, vagy karbol-oleummal való többszörös bekenéssel nagyban előmozdíthatjuk.

⁸) Ügyesen leplezhetjük az árnyékszékeket olfak utánzáttal, a mi egyszerűen úgy történik, hogy az árnyékszék külső deszka-falazat két oldalát keskeny olfahasábokkal, két végét pedig egy hüvelyk vastagra fűrészelt olfahasáb véglapokkal beszegeljük.

⁹) Az öntözés szüksége függhet az időjárástól és a trágya minőségétől, mert pl. nyáron vagy nagyon seles időjárás alkalmával, midőn t. i. a trágya könnyebben kiszárad, többször válik öntözése szükségessé, mintsem esős, ködös időjárástól; függ továbbá a takarmány minőségétől és az alomszalma mennyiségétől, a mennyiben száraz takarmánnyal tartott és az erősen almozott állatok után termelt trágya szintén többszörös öntözést igényel, mint a nedvűs takarmányokból származott. A trágyaléval való öntözés tulajdonképpen azért nagyon fontos dolog a trágya érlelésénél, hogy annak korhadása meg ne akadjon, a mi ugyanis a levegőnek, a víznek és bizonyos melegségnek jelenlétében a korhadást végző baktériumok segítségével történik, miért is arra kell törekednünk, hogy trágyánkhoz a levegő eléggé hozzá férjen, vagyis tulságosan tömött ne legyen és folytonosan kellő nedvességgel bírjon.

A csalamádé bevermelése.*)

I.

A csalamádéból csak ritka esztendőben lehet szénát készíteni, mert vastag szára lassan szárad. Tartós napos meleg idő kell, hogy a csalamádészéna sikerüljön és még akkor is körülményes a készítése, mert forgatni okvetlenül kell s ez lassu és fárasztó munka. A csalamádéval tehát nem lehet megtenni azt, a mi megtehető lóherével, luczernával és sok más takarmányfélével, ugyanis, hogy a mi nem kell a nyári takarmányozáshoz, abból szénát készítenek és elteszik télire. Mindazáltal a csalamádéból is készíthető téli takarmány, csak hogy más módon, el lehet azt is tenni nemcsak a tél, hanem akár több évig, a nélkül, hogy előbb meg kellene szárítani, oly frissiben, a hogyan lekaszáltuk és ekkor télen nem száraz szénát, hanem éppen oly sok vizet tartalmazó takarmányt etethetünk, mint a nyári takarmányozáskor.

A takarmányeltartásnak azon módját, a mely szerint a zöldtakarmányt megszáritás nélkül tesszük el télire, bevermelésnek mondjuk, mert a legtöbb esetben a takarmányt vermekbe

megváltoznak, a zöld takarmány pedig mégis csak a legtermészszerűbb takarmány.

A kik ezt javasolják a gazdáknak, azok helytelenül cselekesznek, mert a vermekben a takarmány nem marad változatlanul, soha sem lesz az olyan, mint a frissen kaszált takarmány, mert színe és íze több-kevesebb változást szenved. A bevermelés mindig takarmányvesztéssel jár, hol több-, hol kevesebbel és mert a széna sokkal természetsszerűbb takarmány, mint a bevermelt. Sokan ezért azt javasolják a gazdáknak — s ezek közé tartozom magam is — hogy a mely takarmányból könnyű szénát lehet szénát készíteni, abból készítsünk szénát; azon takarmányt pedig, a mely nem alkalmas a szénakészítésre, vermeljük be, tehát a szénakészítés legyen a szabály és a bevermelés a kivétel.

Hazánk legnagyobb részében nyáron át nem esik annyi eső, hogy a szénakészítésre alkalmas takarmányfélék megszáritását lehetlenné tenné, ezért minálunk a gazda helyesebben cselekszik, ha a réti fűvet, a luczernát, lóherét, zabos búkkönyt stb. szénává szárítja. Megtörténik azonban, hogy ősszel az időjárás nagyon kedvező a takarmány termésére és a

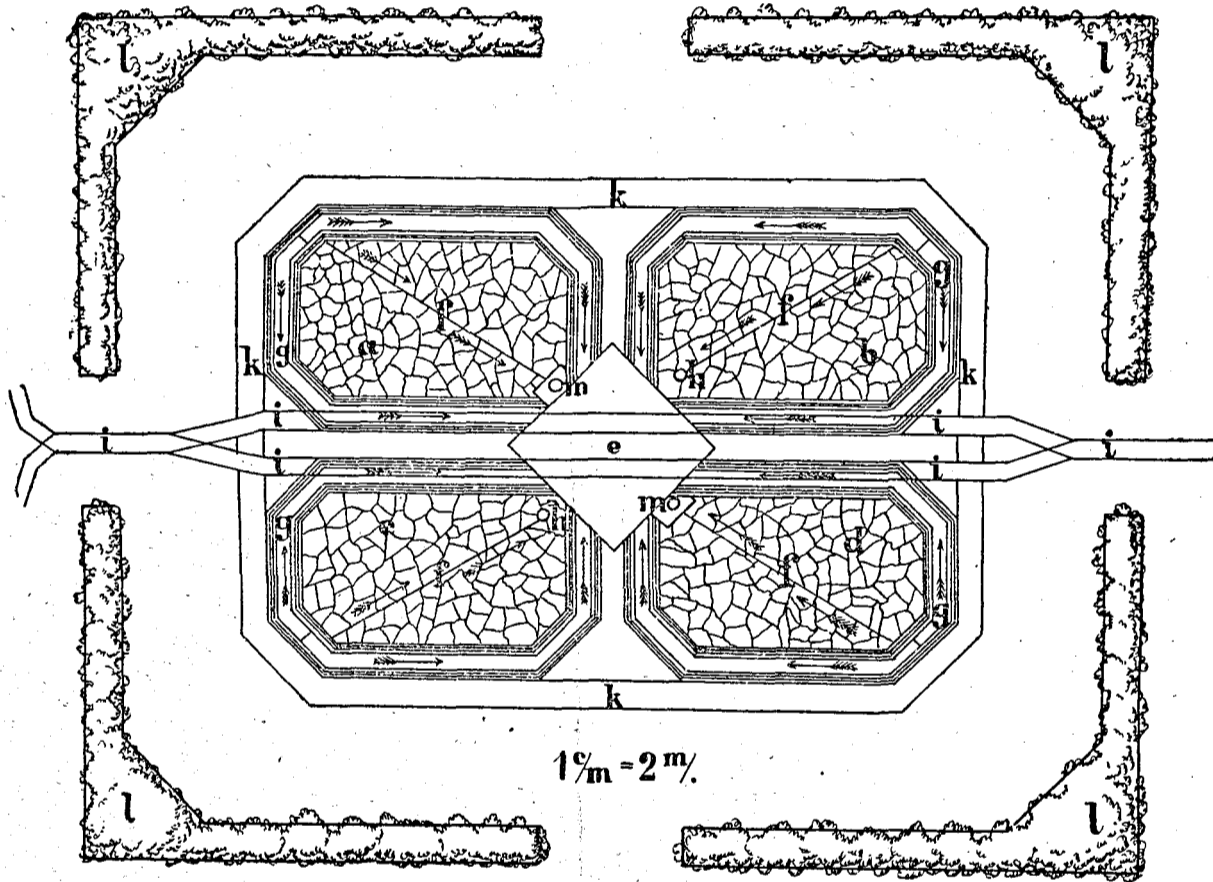
luczerna vagy lóhera késő ősszel is ad még egy kaszálást, de a rövid napokon a napnak meggyengült melege már nem képes azt szénává szárítani, ilyenkor a bevermelés nagyon helyén való.

Van vidék hazánkban, a hol a zabos búkköny-széna készítése összeesik a buza aratásával, a mikor elgátellen lesz a munkaerő a szénakészítéshez és behordáshoz; ilyen helyen is helyesen cselekesznek, ha a lekaszált zabos búkkönyt bevermelik, mert akkor idejében, az aratás kezdete előtt elkészülnek vele. Az is megtörténik, hogy a szénakészítés idején folyton esik az eső, úgy, hogy a fűvet nem lehet megszáritani. Ilyenkor is czélszerűen cselekszik a gazda, ha a fűvet vagy egyéb takarmányt nem hagyja el-

rothadni, hanem behordatja és bevermeli. Ilyen és hasonló körülmények között a bevermelés nagyon helyén való, mert megmentjük általa a takarmányt az elromlástól, de különben ha csak lehet, mégis inkább maradjunk a szénakészítésnél. Ezen szabály alól csakis a csalamádé képez kivételt.

A csalamádé ugyanis — mint már említettem — olyan takarmány, a melyből csak sok víze miatt igen ritka esetben lehet szénát készíteni, ezt csakis úgy tehetjük el télire, ha bevermeljük. A bevermelés mi reánk magyar gazdáknak éppen azért oly nagyjelentőségű, mert lehetővé teszi, hogy a csalamádét télen-nyáron etethessük.

A csalamádé bevermeléséből származó haszon többféle: az állatok téli takarmányozása bőségesebbé tehető, az állatok télen át is kaphatnak leves takarmányt és egy év fölöslegét könnyűszerrel eltehetjük oly esztendőre, mikor szükiben van a takarmány. A ki elégséges csalamádét termeszt, nem kénytelen az igás ökröket szalmán és szecsán teletetni, hanem csalamádén tarthatja őket, a mi sokkal jobb takarmány, mint a szalma. Az állatok nem soványodnak le tavaszra, sőt jókarba jutnak, a

33. ábra. Medence rendszerű trágyatelep.

rakják. A takarmánnyal telerakott vermet földdel vagy kövekkel megrakott deszkákkal fedik.

Ezen takarmányeltartási mód nem új dolog; oly országokban, hol a sok eső miatt a széna készítése nagy bajjal jár, már régtől fogva gyakorolják és mindenféle takarmányt, a melyet megszáritani nem tudnak, ezen a módon tesznek el télire. De mert a régi mód szerint bevermelt takarmányból sok ment veszendőbe, s a mi megmaradt sem volt mindig kifogástalan minőségű, a bevermelést nem igen alkalmazták máshol, mint ott, a hol kénytelenek voltak vele. Az utóbbi időben azonban olyannyira megjavították az eljárást, hogy a takarmányeltartás ezen módját ott is jónak tapasztalták, a hol más módon is lehetséges a takarmányt eltartani.

Mint minden dologban, úgy itt is akadtak, a kik tulságba mentek és azt ajánlották a gazdáknak, hogy összes takarmányukat vermeljék be, mert ha ezt teszik, télen-nyáron zöld takarmányt etethetnek, miután a vermekben a takarmány hosszu ideig eltartható a nélkül, hogy

*) Mutatvány Cserháti Sándornak „A csalamádé termelése, bevermelése és etetése“ cz. művéből, melynek ismertetését „Irodalom“ cz. rovatunkban adjuk.

a tavaszi munkát tehát jobban bírják, több és jobb munkát végeznek.

A tapasztalat azt mutatja, hogy az igás és hizó ökröknek, de különösen a fejős tehéneknek különösen javukra szolgál, ha télen át is kapnak valamely nedves takarmányt. Az ilyen takarmányon tartott tehén mindig jobban telet, mint az, a mely csakis szénát vagy egyéb száraz takarmányt kap. Ezen okból olyan gazdaságokban, a hol azon vannak, hogy az állatok a nekik legmegfelelőbb takarmányt kapják, a szarvasmarha számára takarmány répát természetnek, csak hogy ezen különben kitűnő takarmányféle nem természetes mindenütt, mert vagy a föld nem alkalmas a termesztésre, vagy a munkája kerül sokba. Ilyen viszonyok között a nedvében bevermelt csalamádé tökéletesen helyettesítheti a takarmányrépát.

A helyesen bevermelt takarmány évekig eláll a nélkül, hogy megromlanék, tehát éppen nem szükséges az összes bevermelt takarmányt egy télen át feléltetni, ha több termett s ennek megfelelőleg többet is vermetünk be, mint a mennyire szükségünk van a télen át, akkor a fölösleget megtartjuk a következő évre, mert soha sem tudhatjuk, terem-e a jövő nyáron annyi, hogy elég jusson a bevermelésre.

A csalamádé különböző módon vermelhető be. A legegyszerűbb, nálunk legelterjedtebb, de nem kifogástalan eljárás a következő: a virágzó csalamádét lekaszálják és vagy mindjárt frissiben vagy egy-két napi fonyasztás után szekerekre hányják és a vermekbe hordják.

A vermeket vagy a csalamádé tábla végébe, vagy a major valamely alkalmas helyén készítik; a földolog, hogy az valamely partosabb helyre kerüljön, nehogy nagyobb vizek alkalmával a fenékvíz a verembe jusson. A vermek hosszát, illetve számát a bevermelésre kerülő csalamádé mennyisége határozza meg, szélességük 4—6 méter szokott lenni. Rendszerint csak egyszerű, földbe ásott vermeket készítenek, csak kevés helyen rakják a takarmányt kifalazott vermekbe. A ki nem falazott vermek oldalait menetelesen készítik, hogy be ne dőljenek.

A mint a megrakott szekerek a verem oldalához jártak, róluk a csalamádét a vermekbe hányják, miközben a verembe került takarmányt vagy munkásokkal vagy igás állatokkal folyton tipratják. A berakásnál arra is ügyelnek, hogy a közepén mindig dombosan, vagyis magasabban legyen a takarmány, mint a széleken. Mikor a verem színültig megtelt, akkor a megrakott szekerekkel is ráhajtatnak, hogy a verembe került takarmány annál jobban összetömődjék. A föld színe fölött a csalamádét háztető alakulag rakják a verem fölé mintegy 2 méter magasságra.

A mint a verem ily magassáig megtelt, földet hányanak a csalamádéra. A földtakarót 40—50 centiméter vastagra veszik. A föld sulya összenyomja a csalamádét úgy, hogy az erősen össesüpped. Minél kevesebbet tiporták a berakás közben, annál nagyobb mértékben rokkannak. A földtakaró a süppedés következtében megrepedezik, e repedéseket sárral, agyaggal betapasztják, különben az esővíz, hó hozzájut és a takarmányt elrontja.

A bevermelésnek most leirt módja olyan egyszerű, hogy bárki is megcsinálhatja, mégis azt tapasztaltuk, hogy míg a bevermelésnek

csak ezt a módját ismerték, nagyon kevés helyen gyakorolták a takarmányeltartás ezen módját és ennek meg volt a maga igen egyszerű oka.

Cserháti Sándor.

A növekvő szőlőfürtök és zsendülő gyümölcsök egyszerű és olcsó kezelése. A fák sebeinek enyhítése.

Julius közepe táján a bortermelő és szőlőkedvelő kisérje figyelemmel szőlőfáinak termését és a valóban szép fürtök elérése végett ne sajnálja idejét ezek fejlesztésére. Ennek elérésére szükséges a fürtöket kibogyózni, azaz egy avégre készített hegyes alaku ollóval a tömötten fekvő és hiányosan fejlődött bogyókat — mielőtt azok borsó nagyságra fejlődtek — kicsipkedni. Ezen kezelés által azt érjük el, hogy a megmaradt bogyók nagyságban és jószágban sokat nyernek és a sulybani növekvéssel párosult gerezdek ezen műtét által nagyobbra fejlődnek és érésükben kiválólag elősegítettnek.

A nyári almák és körtvékre vonatkozólag pedig, ha azt akarjuk, hogy azok tovább eltartatottá és izletesebbé váljanak: le kell fájokról szedni, mielőtt egyes megszurtt gyümölcsök hullani kezdenek és izök az érett gyümölcs ízét tüntetik fel. Mert az olyan gyümölcs, mely a fáról teljes érett korában vették le, csak kevés ideig eltartható és hamar elvesztik jó ízüket — ugyiszólva az almafajok nagy része kezd lisztessé, a körtvéfajok pedig megszojtosodnak.

Tapasztalt dolog a gyümölcsészettel foglalkozók előtt, hogy a nedves talaju kertekben a csontármagvu fák gyakran ki vannak téve a mézgásodásnak. A csontármagvuak ugyiszólva inkább alá vannak vetve a rákbetegségnek, brantosodásnak vagy megégésnek, mely betegségek előbb-utóbb a fa megsemmisülését vonják maguk után.

A mi hibát a természet így idéz elő, igyekszik azt más uton a tevékeny emberi kezek közbenjárásával jóvá tenni és utánpótolni. A fából kiszivárgott kemény mézgásodást egy éles eszköz segítségével eltávolítjuk és a beteg részt gondosan egész az ép fáig kivágjuk. Azután a sebet, a mezei sóska levelével csomóba fogva, keményen addig dörzsöljük, míg annak nedve a sebbe teljesen behatolt. Kevés idő múlva ennek folytán a seb kezd lassan-lassan öszszébb huzódni, míg végre teljesen beforrad.

A sulyosabb rákbetegségben szenvedő fákat az irt műtét után legjobb, ha az ember gondosan egy deszka-védél körülveszi, mely deszkavéd hossza a beteg részt valamivel felülmúlja és 5—6 cm.-rel kereken körül tovább álljon a fa héjától, ezt dróttal megerősítjük és az irt földdel megtöltjük, így évek folytán a fa kezd jobban-jobban megegyeségesedni és helyre jöni.

Kolozsvárt, 1891. július hó.

Szász Lajos.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgatóválasztmányja július hó 23-án Szabó József egyleti elnök elnöklete alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: Demeter Károly, Hancz Pál, br. Jósika Gábor, Molnár Sándor, Réti János, Vörös Sándor, dr. Szaniszló Albert.

A múlt ülés jegyzőkönyve felolvasatván, tudomásul vétetett. Jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére fölkértek: Demeter Károly, Vörös Sándor, Réti János tagtársak.

Olvastatott a biharmegyei gazd. egylet lóvásár rendező bizottságának meghívója, mely már közölve is lévén lapunkban, tudomásul vétetett.

Dósa Endre új évdíjas tagul jelentkezik; Sipos Gábor régi tagsági kötelezvényét meg-

újítja. Örvendetes tudomásul szolgál; kötelezvényeik a pénztárhoz tételnek át.

Olvastatott a múlt havi pénzforgalomról szóló pénztári jelentés, mely szerint a június havi összes bevétel 6666 frt 20 kr.,

kiadás 408 frt 44 kr. és így átviteltett július hóra 6257 frt 76 kr., mely tudomásul vétetett.

Vörös Sándor tanintézeti igazgató részletes előterjesztést tett a k.-monostori gazd. tanintézeti ösztöndíjak és szabad helyek ügyében lejárt pályázatok eredményéről; egyszersmind megteszi ajánlatát a tanintézeti tanári kar határozata alapján a helyek adományozása ügyében.

Ezek szerint — szabad helyre pályázott két leendő első éves: Beliczai Sándor 6 gymn. osztályt végzett és Bogdánffy Gerő 6 gymn. osztályt végzett, kik a két üresedésben levő helyre ajánltatnak.

A megürült 8 ösztöndíjas helyre 15 pályázó közül ajánltattak a jelenlegi I. éves növendékek közül: Balogh Viktor, Balázs Balázs.

Az új folyamodók közül:

Györke János érettségét tett 8 osztályról.

Wagner János 6 gymn. oszt. végzett.

Szentpáli Gyula 6 " " "

Kolcza Sándor 6 polg. " " "

Nieff János 6 " " "

Nagy Árpád 6 " " "

Ezen ajánlás határozattá emeltetett és a minisztériumhoz való fölterjesztése határozottatott.

Ugyancsak Vörös Sándor igazgató jelentést tesz a gr. Mikó- és Bors Albert-féle jutalomdíjak kiadására nézve. Ajánlja a gr. Mikó-féle díjra első sorban Gálffy Jánost, továbbá Vertán Jenőt és László Zoltánt.

A Bors-féle díjra első sorban Kiss Ernőt, továbbá Gurubi Dezsőt és Szieber István végzett harmadéves növendékeket.

Az ig. választmány ez előterjesztést elfogadja s a két 100—100 frtos jutalomdíjat a két első helyen ajánlottak itéli oda, mely díjnak a mai napon d. e. 11 órakor tartott zárűnnepeyen való átadására elnök úr Demeter Károly és Hancz Pál tagtársakat kérte fel.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Szakirodalom.

"A csalamádé termesztése, bevermelése és etetése". Irta Cserháti Sándor, magyaróvári gazd. akadémiai tanár. — Ez a czime az erdélyi gazdasági egylet könyvkiadó-vállalata XIV-ik füzetének, mely a IV-ik évfolyam 2-ik füzeteként a napokban hagyta el a sajtót. Ára 25 krajczár és megrendelhető az erdélyi gazd. egylet pénztáránál — Kolozsvár, kisegítő-pénztár.

Figyelmesen átolvasva a szóban levő füzetet, meggyőződünk, hogy abból alaposan megtanulható mindaz, a mit a zöld takarmánynak vetett kukoriczáról, a csalamádéről, a praktikus gazdának tudni kell. A füzet minden során meglátszik, hogy azt a csalamádé termelése, bevermelése és etetése minden csinját-binját tapasztalásból ösmerő szakértő írta olyan modorban, melyből a földmives és a nagybirtokos egyaránt tanulhat. Ez különben az erdélyi gazdasági egylet könyvkiadó vállalata által kiadott valamennyi füzetnek legnagyobb érdeme.

Hogy mi van a füzetben, azt a czime már elárulja; mint a tartalom gazdagságát demonstrálódó, megemlítjük, hogy a csalamádé termesztésre alkalmas vidékről és földről, a csalamádé trágyázásáról, a vetésforgóban való elhelyezéséről, a talaj előkészítéséről, a vetésről, a csalamádé ápolásáról és kaszálásáról a részletekbe menően értekezik. Megösmerteti a különféle bevermelési módokat és leírja a zölden való kazalozásnak, az édesre orjesztésnek gépek nélkül eszközölhető módját. Elmondja végezettül,

hogy a bevermelt és a zöld csalamádé etetésénél mi mindenre kell ügyelni.

A csalamádé a Királyhágón túl igen nagy területeken természetük már évenként és bevermelése is évről-évre mind nagyobb mértékben eszközöltetik. Az erdélyi megyékben még kevés helyt ösmerik a csalamádét és a bevermelés csak pár év óta praktizáltatik imitt-amott, pedig a csalamádénál kevés háladosabb takarmányunk van, főleg, mivel a vermekbe el-tett kosszal igen sok szalmát és töreket, poly-vát etethetünk fel mindenféle jószággal. Ez az egy körülmény rendkívül nagy előnye a csalamádénak. — Melegen ajánljuk a szóban levő füzetet olvasóinknak; tiszta meggyőződésből, nem frázisként mondjuk, hogy tizszer 25 krajczárnál is többet ér annak egyetlen egy jó tanácsa

Vegyes közlemények.

— Felhívás Egyletünk gyümölcsker-tészeti szakosztálya tisztelt tagjait kérem, hogy a legközelebbi szerdán (jul. 29.) kezdve, a ren-desen minden hét ezen napján d. u. 6 órakor tartatni szokott szakosztályi üléseinken megje-lenni s illetve azokon résztvenni sziveskedje-nek. *Szentgyörgyi Lajos*, szakoszt. elnök.

— Az erdélyi gazdasági egylet állat-kiállításai szakosztályának az egyleti irodában levő nyilvántartási könyvébe a következő eladó állatok vannak bejelentve: 40 darab félig hi-zott, fehér, magyar ökör. 60 darab fiatal, fehér igás tulo. 4 darab herélt hámos ló. 500 darab orbáncz ellen oltott malacz. 1 darab mezősegi tenyészbika 1 1/2 éves. Bővebb felvilágosítást ad az erdélyi gazdasági egylet titkári hivatala Kolozsvárt (bel-középuteza 11. sz.)

— „Biztosított“ főherczeg. A külföl-dön meglehetősen általános szokás, hogy fejedel-mi családok nagy összegekre biztosítják az életüket. Nálunk eddigelé csak Orth János, a régebbi János főherczeg biztosította az életét. Most, — mint értesültünk, — József főherczeg is nagy összegre kötött életbiztosítást, még pe-dig a „Gresham“ társulatnál.

— Kereszteződik-e a dinnye uborká-val, tökkel? A dinnye és uborka között növény-tanilag sok hasonlatosság van és általános elterjedt a vélemény, hogy ha dinnyét uborka mellé ültetünk, a dinnye elfajzik és uborkaizü lesz. Ez azonban, mint Naudin francia termé-szettudós állítja, kimerikus állítás, mert kísér-letek alapján meggyőződött arról, hogy a ter-mékenyülés ily irányban képtelenség. Még kevesebb ok forog tenn a félelemre a tökkel szemben, mely egészen más növényfajta, mint a dinnye. Dinnyetermelőink tehát, ha eddig a dinnye elfajzása iránti félelemből dinnyés-kertjükből a tököt és uborkát száműzték, bá-t-ran visszafogadhatják azokat, mert semmi okuk sincs efféle keresztezésektől tartani.

— Hus és víz eltartása. Ebben a rek-kenő melegben s tikkasztó hőségben nemcsak a husneműek romlanak meg hirtelen, hanem a víz is mihamar bomlásnak indul s bűzös lesz. Ezeknek elkerülésére igen czélszerű a húst, ha azt tovább kell eltartani, faszénporral jól be-verní s azt így a jégverembe, falun pedig, a hol jégverem még nincsen, a kutba egy cserép-fazékba a víz színe felé leeresztve, eltartani. A

víz bűzösödése ellen pedig tegyük minden kutba 3—4 kosár faszén s néhány darab vas-pléhet s vizünk állandóan friss, jó izü marad.

Piaczi értesítő.

Budapesti gabonatözsde. Legújabb jelentés. Buza 76—81 kg. 10 frt 20 kr.—10 frt 70 kr. Rozs 70—72 kg. 8 frt 40 kr.—8 frt 60 kr. Árpa 60 66 kg. 6 frt—6 frt 40 kr. Zab 39—41 kg. 5 frt 50 kr.—5 frt 90 kr. Tengeri 73—75 kg. 5 frt 60 kr.—5 frt 65 kr. N.-Várad. Julius 21. Tiszta buza 6 frt 68 kr. Elegybuza 4 frt 92 kr. Rozs 4 frt 74 kr. Árpa 3 frt 21 kr. Zab 2 frt 62 kr. Törökbuza 4 frt 43 kr. hlként. Széna kötetlen 2 frt 80 kr. Alomszalma 1 frt 20 kr. mmként. Marhahus 52 kr. kg.

Erdélyi piacok. (Arak krajczárookban.)

A piaczi cikkek	Mérték	Brassó	Csikszereua	Deés	Dicső-Szent-Márton	Érzsébet-város	Fogarás	Gy.-Szent-Miklós
Tiszta buza .	hl.	680	625	790	—	650	700	725
Elegy buza .	„	430	580	700	—	500	650	—
Rozs	„	450	450	660	—	450	450	550
Árpa	„	420	375	—	—	—	—	500
Zab	„	280	300	700	—	350	300	300
Törökbuza .	„	490	550	680	—	400	500	560
Széna	q.	190	300	380	—	200	200	250
Szalma	„	80	100	200	—	100	140	—
Tüzifa	km.	260	240	220	—	200	200	180
Marhahus . .	kg.	48	40	40	—	44	38	40
Julius		17	22	21	—	18	17	18

A piaczi cikkek	Mérték	Gy.-Fehérvár	Nézd.-Vá-sárhely	Maros-Vá-sárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Segesvár
Tiszta buza .	hl.	—	620	780	625	700	610	660
Elegy buza .	„	—	—	—	540	600	510	470
Rozs	„	—	450	700	445	500	440	440
Árpa	„	—	400	—	—	—	—	—
Zab	„	—	291	600	305	320	290	310
Törökbuza .	„	—	540	553	415	480	440	440
Széna	q.	—	350	290	110	450	150	150
Szalma	„	—	100	200	65	260	110	120
Tüzifa	km.	—	250	300	225	220	300	180
Marhahus . .	kg.	—	44	46	44	40	50	44
Julius		—	23	16	23	23	21	23

A piaczi cikkek	Mérték	Sepső-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székely-Ud-varhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza .	hl.	640	630	650	600	750	—	650
Elegy buza .	„	580	590	550	—	625	—	450
Rozs	„	440	600	450	500	500	—	450
Árpa	„	350	380	—	—	—	—	—
Zab	„	265	290	300	300	328	—	250
Törökbuza .	„	550	480	475	475	500	—	450
Széna	q.	350	180	180	200	250	—	300
Szalma	„	150	140	120	150	150	—	30
Tüzifa	km.	160	80	260	180	240	—	225
Marhahus . .	kg.	44	44	36	36	44	—	40
Julius		20	20	23	18	21	—	18

Kolozsvár, 1891. jul. 23. Tisztabuza 8 frt 50 kr. — 8 frt 80 kr. Rozs 6 frt 60 kr.—7 frt. Törökbuza 5 frt 50 kr. 5 frt 60 kr. Zab 5 frt 50 kr.—5 frt 60 kr. Széna (legjobb) 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. mm-ként. Marhahus 50 kr. kg.

Állatvásárok.

Kolozsvár. Heti állatvásár július 22. és 23-án. Szarvasmarha felhajtattott m. e. 200 drb; eladatott 154 drb. Ló felhajtattott mintegy 20 drb; eladatott 9 drb. Juh felhajtattott m. e. 25 drb; eladatott 10 drb. Sertés felhajtattott m. e. 550 drb; eladatott 285 drb.

Budapest-kőbányai sertésvásár. Julius 17-én. Heti átlag árak: magyar válogatott áru 260—360 kgr. nehéz 41 1/2—45 kr; 180—260 kg. nehéz: 40—47 kr; öreg 300 kg. túli 42—43 kr; vidéki sertés 42—49 kr; szerb 46—48 kr. tiszta kgrammonként Páronként 45 kg. életsúly levonás és 4% engedmény. Ele-ségárak: Tengeri új 6 frt — kr; árpa 7 frt 20 kr. Kőbányán átvéve.

Debreczen. Heti állatvásár július 20. és 21-ikén (Eredeti tudósítás.) Szarvasmarha felhajtattott 770 da-rab; eladatott 458 drb. Ló felhajtattott 387 drb; el-adatott 203 drb. Sertés felhajtattott 4000 drb; eladatott 2335 drb. Általános irányzat: élénk.

B-Gyula. Orsz állatvásár július 15, 16, 17, 18. (Eredeti tudósítás.) A szokásos nyári vagyis futóvásár f. hó 15-én vette kezdetét a sertésvásárral, a mely az el-adókra nézve teljesen sikerültnek jelezhető; ugyanis a felhajtás csekély lévén, csak mintegy 28—30,000-re te-hető; — s erre vevők nagy számmal érkeztek — tehát az árrány folyton emelkedő volt. A f. hó 16-án meg-tartott üru vásárra, mintegy 5—6000 drb üru lett fel-hajtva. Vevők sok és nagy számban voltak. A f. hó 17-én megtartott szarvasmarha vásárra sok szarvasmarha volt vegyesen felhajtva és számuk 8—9000 darabra te-hető. Az árak csekélyebb kereslet mellett következésképen állottak: 2—3 éves tinókért 120—15—170 frtot, 4—5 évesekért 180—200—220—260 frtot, 6—7 éves ökrökért 240—260—300 frtot fizettek páronként. A f. hó 18-án megtartott lóvásárra mintegy 6—7000 drb különféle ló lett felhajtva. Eladattak jó parasztllovak 90—100—120—150 frtéért, gyengébbek 30—26—45—60 frtéért. Jó ura-sági nevelő kanczák 180—240 frtéért csikókkal darabon-ként Uri fogatokba való lovak 300—400—500—600 frtéért is páronként.

Felelős szerkesztő és kiadó: Sz. Szakáts Péter.

NYILTTÉR.)*

REGALE-UTALVÁNYOKAT,

illetve

KÖTVÉNYEKET

az esedékes kamatok külön meg-
térítésével

teljesen a hivatalos árfolyam

jegyzés szerint fizeti.

Ez év folyamán a forgalomban levő

5% magyar papírjaradék és a 4%
magyar aranyjaradékkötvényeknek

egy részén az utolsó szelvény kerül
beváltásra; ennek esedékessége után csupán
a szelvény-utalványok benyújtása ellené-
ben új szelvény-ivek fognak kiadatni, me-
lyeknek beszerzését jutalék nélkül kész-
séggel közvetíti

FOLLY VICTOR

18 (10—32.)

bank- és pénzváltó-üzlete

KOLOZSVÁRT.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelős-
séget a szerk

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közöltenek. de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik. Kisebb összeg postabélyegeken is beküldhető.

OLGSO KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr; vastag be-tűkkel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél címe is kö-zölve lesz, a hirdetés díjon kívül minden megjele-nésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Alkalmazást keres.

Egy nőilen számtartó azonnal alkalmazást találhat Hol? meg-mondja a kiadóhivatal.

Alkalmazást keres egy, a ko-

lozmonostori gazdasági tanintéze-
ret jó sikerrel végzett, több évi
gyakorlattal bíró, székely szármá-
zásu, nőilen gazdász, ki önállóan
is működött. Címe a kiadóhiva-
talanban G. B. jegy alatt megtudható.

Eladás és vétel

Kínlatatik megvételre egy egé-
szen új, kitanúszerkezettű Tricycle
200 frtéért (vételára 380 frt volt).
Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Kerestetik egy 500—600 holdas

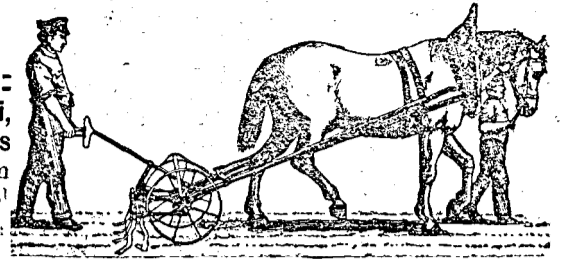
földbirtok haszonbérletre. Aján-
latok D. jegy alatt a kiadóhiva-
talba intézendők.

Két jó karban levő gözcséplő-

garnitúra teljes felszereléssel el-
adó. Tudakozódhatni B. P. jegy
alatt a kiadóhivatalban.

SACK RUDOLF

világhírű talajmivelési eszközei és gépei és pedig: Közkeveltségű egyetemes és mély mívelési (rajol) acél ekéi, kettős és hármás ekéi, boronái, továbbá sorba- és szorvató-gépei — mint nemkülönbön: legkitünőbb munkát végző kapáló- és töltőgető ekéi egyszerű és egyetemes kapálógépei, valamint kézi kapáló eszközei eredeti minőségben csakis nálam kaphatók. Ugy ezeket, valamint más egyéb gazdasági gépeket, mint Amerikából importált Hicary-fából készült eredeti „Tiger” kaszáló és „Hollingsworth” gyűjtőgépeit jutányo-
árakon ajánlja

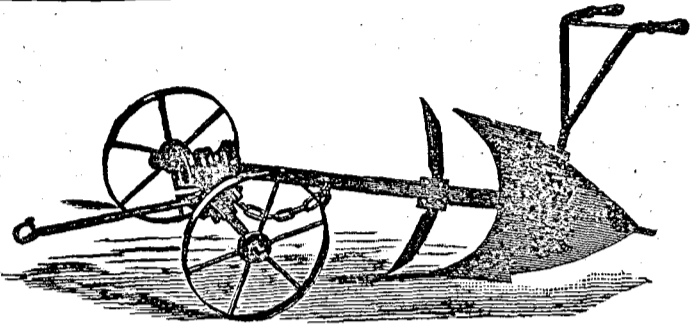

Minden egyes Sack-féle eszköz az itt látható védjeggyel van ellátva. Oly tárgy tehát, melyről ezen védjegy hiányzik, nem eredeti Sack-gyártmány.

53. (11—x.)

Propper Samu,

Sack Rudolf magyarországi képviselője, Budapesten, Váci-körút 29.

Simonffy István egyes váltó vagy hegyi ekéje.

(7.) **SIMONFFY ISTVÁN** (29 - 52.)

gazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje Kolozsvárt, kultordautca 48. szám.

Elvállal kijavításra mindennemű gépeket.

Elfogad megrendeléseket gőzgépek, gőzszivattyúk, zúzógépek, malomszerkezetek, kút és vízvezetékek elkészítésére.

Készletet tart saját gyártmányaiból, nevezetesen egyes, kettős és három borozás ekék és taligák új szerkezetű váltó- vagy hegyi ekék és boronákból, továbbá kézi és járgányos cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica-morzsolók, szőlő-zuzók, borsajtók és több más gépekből, melyeket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánl.

Készítményei jóságáért és használhatóságáért felelősséget vállal. Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

„LÖVYTUS” FAVIASZ.

A hazai kertészetekben ma már kizárólag csak is ezt használják *gyümölcsfák, rózsatövek* nemesítésére, *beteg fák* gyógyítására. *Napon nem olvad, hidegnek, esőnek ellentáll, bogarak nem bántják, a fát teljesen fedi, levegő nem hatol át rajta.* Kapható (9.) (29—52.)

az „I. erdélyi szab. vegyészeti gyárban” és Tauffer Ferencz utódánál Kolozsvárt.

500 grammos doboz ára frt 1:30

300 „ „ „ „ —85

150 „ „ „ „ —45

Elismerő levelek küldettek több hazai és ausztriai gazd. akadémiák és szőlészeti iskolák, magán kertészei és falkolák által. Kitüntette lett a bécsi, gráci, kolozsvári. kiállításokon dícsérő-oklevéllel, a lütti kiállításán arany-éremmel. Aradon kiállításí éremmel.

„THE GRESHAM”

életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók:

Ausztriai fiók:

Bpest, Ferencz-József tér 5., 6. Bécs, Gisellastrasse 1. sz. a.
a társaság házában. a társaság házában.

A társaság vagyona 1890 június 30-án frk 111.610,613.—
Évi bevétel biztosítás és kamatból 1890 évi június 30-án „ 20.084,349.—
Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések s visszavásárlások után a társaság fennállása óta (1848) „ 254.804,082.—
A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társaságnál „ 55.985,275.—
értékig nyújtottak be ajánlatok, miáltal a társaság fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke „ 1.666.812,555.—
értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok. 63. (1—3.)

Alapított 1858-ban.

Ő cs. és kir. fensége József főherczeg udv. szállítója

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang- és ércöntődéje Kolozsvárt, belmonostor-utca 12. szám.

Ajánlja gyártmányait, mint magyar különlegességet

KUTAKBAN

és mindennemű

szivattyúkban, tüzi- és kerti fecskendőkben.

Ajánlkozik

köz- és magán-fürdők

felszerelésére,

szagmentes ürszékek

felállítására.

25. Elvállal (23—30.)

teljes vízvezetékek és csatornázások berendezését, városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett.

minden viziművi munka

gyors és pontos kivitelére

Képes árlapok és részletes költségtervezetek kívánatra díjmentesen küldetnek.

Egyetlen belföldi

szivattyú-gyár!

Védelmet

carbolineum

nyújt. Együttal legolcsóbb és legjobb dióbarna festék fatárgyakhoz, melyeknek 3—4-szeres tartósságot ad. Leírások ingyen. 5 kg. postán 1 frt 50 kr., 100 kg. 16 frt loco Bécs.

Csekély kiadás. 1000-szeres haszon.

Olesón szállítatik továbbá fedéllemez, szabadalmazott merevedő kátrány, pata-, bőr- és kocsikenőcs, kárbolsav stb.

Barthel Mihály és Tsa Bécs, X., Keplergasse 20.
(Alapított 1781.)

marhavész, sertések orbáncza, istállóknak a legyek, mindennemű férgek ellen, a fathadása, korhadása, duzzadása és megvetemedése ellen, nedves falak ellen, egyedül csak az elismerő legjobb eredeti Barthel-féle 49. (6—10).

ÚJ BANK- ÉS PÉNZVÁLTÓ-ÜZLET KOLOZSVÁRT.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt, főter 13. sz. a (br. Wesselényi-ház)

FOLLY VICTOR

váltótörvényszékieleg bejegyzett cég alatt

bank- és pénzváltó-üzletet nyitottam a következő üzletkörökkel:

Értékpapírok, arany és ezüst pénzmekek és külföldi bankjegyek vétele és eladása.

Kisorsolt értékpapírok és mindennemű kamatszervények beváltása. Nyeremények leszámítolása és értékpapíroknak új szelvényekkel való ellátása.

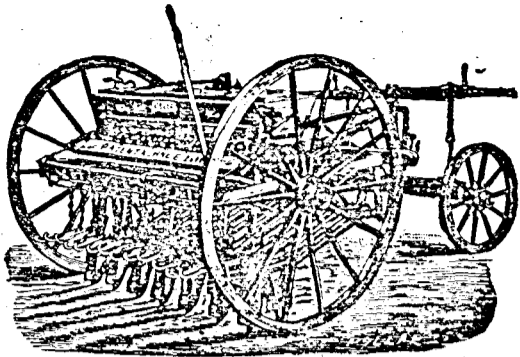
Utaltványok kiállítás a külföldre bármely értékben. — Igérvények elárúsítása.

Mídon vállalatomat a t. cz. közönség szives figyelmébe ajánlani bátorodom, egyszersmint kijelentem, hogy e téren való hosszas működésem, továbbá úgy a kolozsvári, mint a felső pénzüzetekkel fenntartott széles körű és előnyös összeköttetésem azon kellemes helyzetbe hoztak, hogy t. megbízóimnak mindenkor a legnagyobb előnyöket biztosíthatom.

Értékpapírok és sorsjegyek kisorsolási utánnézését díjmentesen eszközölöm és készséggel szolgállok minden a banküzlet körébe vágó felvilágosítással

2. (30—52.)

Kiváló tisztelettel FOLLY VICTOR.

61. (4-26)

Bécs, 1890. Gazdasági kiállítás. Legmagasabb kitüntetés:
Nagy diszokmány!

KÜHNE EDE

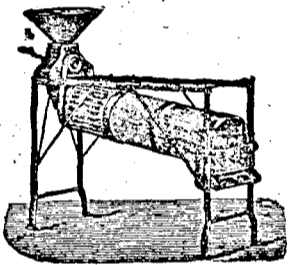
gazdasági gépgyára Mosonban (alakult 1856-ban.)

Főraktár: Budapesten, VI., vaczi-körút 21.

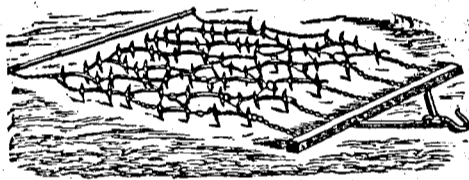
Ajánlja a t. gazdaközönségnek az általán kedvelt népszerű és több mint 10,000 példányban elterjedt kitűnő

Hungaria-Drill sorvetőgépeit.

Uj! Balance-Hungaria-Drill (Wabrosch szabad.) Legjobb sorvető hegyes vidékre. Könnyű és olcsó reparatívó gépek. Laacke-féle rét- és szántó-boronák. Turcsányi uj kéregtörője. Egy és kétvasú ekék, kapálók, töltőgetők, rostók, konkolyozók s minden más gazdasági eszközök készletben.

➔ Árjegyzékek kívánatra. ➔

Az „ERDELYI GAZDA“ kiadóhivatalában megrendelhető:

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Állatkiállítási Szakosztályának Működése, 1882-1889 60. (5--x.)
című szakmunka.

A szakosztály megbízásából írta: Dr. Szentkirályi Akos.

Kiadja az Erdélyi Gazdasági Egylet Állatkiállítási Szakosztálya.

—*—

Ezen munka — velin papírra nyomott — 127 oldalon a következő érdekes fejezeteket foglalja magában:

I. RÉSZ. I. Fejezet. Az állatkiállítási szakosztály rövid története és pénzügyeinek vázlata.

II. Fejezet. Az eddigi kiállítások története és a kiállított állatok statisztikája.

III. Fejezet. Az eddigi kiállítások anyagának ismertetése. Tudnivalók a bejelentésről és bírálatról. Az eddigi kiállításokon díjazott állatok kimutatása.

IV. Fejezet. Teendők a jövőben.

II. RÉSZBEN ismertetve vannak az erdélyi legkiválóbb ménesek, gulyák, juh- és sertés-nyájak, több szép képpel illusztrálva.

A díszesen kiállított tanulságos munka 1 frt 10 kr. beküldése mellett, keresztelés alatt, bérmentve küldetik meg.

Az „ANKER“ élet- és járadék-biztosító-társaság.

Főügynökség Kolozsvárt: Kolozsvári iparosok hitelszövetkezete.

A társaság minden, az ember életbiztosítására vonatkozó üzletekkel foglalkozik, u. m.: a) tulélesi és kiházasítási biztosítások; b) haláleseti biztosítások és az életbiztosításokra teljesített betétek ellenbiztosítása; c) járadék-biztosítások.

Nyereményrészül fizetett a társaság az 1890. évben: a) leszámítás alá kerülő életbiztosítások után, az utolsó 10 év lefolyta alatt átlag 30%-ot; b) haláleseti biztosítások után az évi díj 26%-át; c) az 1890. évben leszámított tulélesi csoportbiztosítások a teljesített betéteknek 6-7%-át eredményezték a kamatok kamataival.

Részvénytőke és biztosítéki alap 1890. december hó 31-én frt 40 443,351/37
Az utolsó üzletjelentés szerint a biztosítási állomány 1890. december hó 31-én vol frt 189.959,422/29 tőke és 57.227/43 járadék.

56. (6-6)

Kifizetések:

halálesetekért 1890. december 31-ig frt 18.667,611/64
leszámított életbiztosításokért 1871-1890 „ 48.162,426/62

Osszesen frt 66.830.038/26

➔ Utazó ügynökök fix fizetés és provizio mellett kerestetnek. ➔

A főügynökség Kolozsvárt.

Épen most megjelent és megrendelhető a „Magyar Föld“ kiadóhivatalánál

Budapest, IV., Gránátos-utca 1.

GAZDÁK ÉVKÖNYVE 1891-RE.

SZERKESZTIK:

LÖCHERER ANDOR, KORMOS ALFRÉD és KENDE ZSIGMOND.

Ára csinos vászonkötésben 1 frt 50 kr.

➔ Kedvezményár az „ERDELYI GAZDA“ előfizetői számára 1 forint. ➔

62. (3-3.)

TARTALOM:

I.
Vázlatok 1890. gazdaságunkról.
A nyári ugarolásról, írta Bartók Géza.
Szőlő és gyümölcsös, írta Cserekyei Károly.
A Cziefolcz-féle méhító palaczk, írta Grand Miklós.
Jövőbeli szőlőgazdaságunk irányáról, írta Kosinszky Viktor.
A homok filloxeramentesítő hatása, írta Koritsanszky János.
A szőlő virágzatának különböző neme s befolyása a termés elrugására, írta Mórógyi István.
A black-rot, írta dr. Roboz Zoltán.
A filloxera elleni közös (szövetkezeti) védekezésről.

Az Egyesült Államok husipara. Írta Pekár János.
A világ buzatermelése.
A fegyver és vadászati adó.
Vadászati és vadtilalmi időszakok.
A halászatról.
A dohánygyedárúság és termelés.
A só egyedárúság.
A bélyeg- és jogilletékről.
Edények köbszámítása.
A régi és új mértékek viszonyismái.
A bor- és husadó.
A zárt városok fogyasztási adója.
A cukor- és sörfogyasztási adó zárt városokban.

A cukoradó. A söradó. A szeszadó.
Adó- és illetéki díjjegyzékek.

II.

Budapesti Compass: Bankok és hitelintézetek. Takarékpénztárak. Szövetkezetek.
Biztosító intézetek. Iparos részvénytársaságok. Közlekedési vállalatok. Felszámolásban levő részvénytársaságok és szövetkezetek.

III.

Budapesti utmutató. (Ipari, gyári telepek és bevásárlási források betűrendes jegyzéke).

Megrendelések postautalványon kéretnek a „Magyar Gazdák Évkönyve“ kiadóhivatalába: Budapest, Erzsébet-körút 21. szám.